

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{3}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{3}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{2}$ an 10 franci, $\frac{1}{3}$ an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Un șir garmon...

Redacția și adm...

Tel...

Se prenumără și l...

Epistole nefrancate se refușă. —
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la

Să fim atenți!

(sim.) Șovinistul politician maghiar, Beksics Gusztáv, scria la 1883 în o carte a sa *), că mijloacele statului pentru maghiarizare sunt: justiția, administrația și instrucția. Despre cele două dintâi ne spune cu satisfacție, că sunt maghiarizate de jos până sus și astfel sunt niște factori puternici de maghiarizare. Cu instrucția însă lucrul stă altcum. Deși el ar dori, ca și aceasta să fie curat maghiară, se mulțumește deocamdată cu studiul obligat al limbii maghiare în școalele populare și se oprește cu pretenziunile sale aci, din simplul motiv, că află „de imposibil de executat” planul conform căruia ar fi să se introducă limba maghiară ca limbă de propunere în toate școalele naționalităților.

„Dacă va pătrunde cu incetul limba maghiară și în ținuturile locuite de naționalități — zice el — atunci poate să fie limba statului limbă de instrucție”.

Dorința, sau visul lui Beksics, acum după 13 ani, începe a se împlini. Căci eată, la anul Domnului 1896, vin chiar dascălii maghiari și o pretind aceasta. Știm cu toți cum și în ce chip s'a exprimat pretenziunea. La tâmbălău jidano-maghiar din Pesta, care s'a arangiat, ca să ne aducă aminte, că acum 1000 de ani câmpiile noastre au fost inundate de niște horde sâlbatic și pustiitoare, la acest tâmbălău zicem, la porunca și insistența guvernului, s'au adunat o mulțime de dascăli dela școalele de stat — cei 4000 ai „maghiarului” vicar Goldiș — chipul, ca să țină un „congres didactic”, în care să-și expună părerile privitoare la mersul și regularea învățământului.

Congresul s'a ținut, dar în formă, cum se țin adunările maghiare, fără nici o ordine, cu larmă și strigăte de „éljen”; cele mai multe din hotărârile lui, permise cum se zice de-a „hapta”, culminează într'acolo, ca să se octroeze cât mai curând în toate școalele limba maghiară, ca singură limbă de propunere.

Până aci toate au mers strună. Guvernul are basă, pe care stând, poate încerca barem în parte maghiarizarea școalelor, căci, va argumenta el, dascălii, bărbaii versați în ale școalei o pretind

*) Magyarosodás és magyarosítás, kilönlös tekintetel városainkra. 1883.

aceasta, ca o necesitate, ca cel mai înalt scop și ca problemă grabnică a statului maghiar. Guvernul poate să o încerce aceasta, căci proverbul român bine zice, că „vrând Dumnezeu a bate pe cineva, îi ia mai întâi mintea”.

Dar' se vede, că „erudita dascălime” în „nobilul” ei entuziasm „a făcut socoteala fără birtăș”. Încă nici n'au apărut oficial procesele verbale ale „congresului” și s'a și ridicat un strașnic și serios protest contra rezoluțiilor luate de dascăli, dar' cu deosebire contra rezoluțiilor privitoare la unificarea tuturor școalelor cu limba de propunere maghiară.

Cum? Cine a ridicat protest? Doar „rebelii și dușmanii statului”, Românii, Slovaci și Sârbii? Dbar' au ținut vre-un meeting niște agitatori daco-români și panslavi și au protestat.

Nu! ci — o minune — de astădată și-au ridicat glasul protestator aliații Maghiarilor, supușii, răbdurii și circumspecții — Sași din Ardeal! Și protestul s'a redactat, nu din un meeting, ci ca o hotărâre oficială, rezolută și bărbătească a consistorului regnicolar lutheran săsesc din Ardeal, purtând iscălitura superintendentului săsesc Müller și fiind adresat de-a dreptul ministrului Wlassics.

Pe cât de rezolut și instructiv este acest pas al consistorului săsesc, pe atât de semnificativ este însuși cuprinsul protestului. Protestul constată mai înainte de toate, că congresul regnicolar „n'a lucrat, n'a deliberat, ci mai cu seamă a aprobat în mod confus proiectele de rezoluțiune prezentate de oratorii, cari se întreceau unul pe altul în strigăte și a căror idee fundamentală a fost, ca școalele bisericilor creștine, mai cu seamă acele, cari n'au ca limbă de propunere limba maghiară, să fie maghiarizate”.

Protestează apoi contra acestor rezoluțiuni și le timbrează de „nemicitoare, pentru-că nu cruță nimic ce există” și în esență de „agitatoare, căci împintea guvernul a întreprinde un lucru, care vatemă sentimentele cele mai sacre ale milioanele de cetățeni ai patriei”. Arată apoi, că revisuirea legilor școlare în sensul rezoluțiilor ar provoca lupta tuturor bisericilor, se provoacă la dreptul Sașilor privitor la școale, asigură în lege și termină, accentuând, că isvorul de unde au eșit aceste rezoluțiuni este dușmănos cu deosebire instrucției germane, că în ele se manifestă superficialitate și patriotism fals, căruia biserica lutherană săsească va fi constrinsă a și-se opune, cu toate mijloacele legale.

Atâta și-a trebuit însă consistorului săsesc, și ziaristica maghiară a și tăbărit pe el și pe poporul, ce-l reprezintă, dându-i niște epite, cari între „aliați” nu se cuvin de loc. Între altele „Buda-pesti Hirilap” în primul sen dela 10 August, timbrează de laș pe consistor, școalele săsești le prezintă de slabe, de oare-ce din ele „în 221 s'a propus limba maghiară fără succes” și în fine apostrofează pe Sași de falși, terminând: „Graeca fides. Credință săsească, se ne păzească Dumnezeu de ea”.

Și așa celelalte foi maghiare în cor!

Din acest fapt și din cele expuse până aci, putem trage câteva învățături prețioase.

Mai înainte de toate se vede, că între „aliați” a ajuns cuțitul la os. Blăjiniile nostri compatrioți sași s'au săturat de „aliați” lor, s'au săturat de a fi buni numai de material de exploatat și de a fi cutropiți pas de pas în toate chestiile lor naționale și au strigat, sătui de „dragoste”: destul, dacă în obrăznicia noastră vă atingeți de ce avem mai scump, ne întâlniți nu ca aliați supuși, ci ca contrari gata de luptă! Acesta este un pas hotărâtor, pe care Sașii de mult n'au cutezat să-l facă. Va să însemne aceasta o schimbare și în politica poporului săsesc? Vom vedea.

Alt lucru, ce ne pune pe gânduri, e, că oare n'ar fi bine, ca să protesteze și Românii în o formă oare-care și celelalte popoare din patrie? Chestia aceasta numai o atingem, căci în această materie ar fi atâtea de zis, încât pentru acest scop cadrul articolului de față e prea mic.

O mare și însemnată învățătură ne relevă chestia, ce ne preocupă și din un alt punct de vedere. S'a accentuat de atâtea-ori, că „alianța” cu Ungurii este totdeauna nenaturală, că Maghiarii numai atâtea te „iubesc” și te încarcă cu laude excesive, până-ce le faci pe plac și te lași a fi exploatat în privința materială și spirituală. Îndată-ce cutezi a le spune adevărul în față, ești huiduit și timbrat de rău patriot și agitator.

Casul cu protestul consistorului săsesc este un eclatant și zdrobitor exemplu în privința aceasta.

Noi în toate impregiurările, trăgând învățătură, să ne apărăm, ce avem după biserică mai scump, școalele noastre.

Români, fiți atenți.

„Telegraful” și Goldiș. După-ce cunoscut este pasul de trădător al vicarului Goldiș, credem că publicul nostru este cel puțin curios, să știe cum apreciază acest pas al unui demnitar bisericesc ortodox — *Telegraful Român*. În sfârșit, după o destul de lungă tăcere, spune și „Telegraful” un cuvânt, pe care ținem să-l facem cunoscut.

Articolul, fără titlu, începe „ganz gemüthlich” astfel:

„Prin renunțarea deputatului dietal Silviu Rezei dela mandatul său a devenit vacant un loc de deputat și la locul acela a candidat și (a R. Trib.) fost ales cu unanimitate vicarul dela Oradea-mare, Preacuvioșia Sa domnului Iosif Goldiș”.

„Ținând la usul de a se prezenta înaintea alegătorilor spre a-și desvolta programul, noul candidat de deputat a cercețat în săptămâna trecută pe alegători și li-s'a prezentat, ca guvernamental de răsădă a ceea ce a pură”.

Despre vorbirea de program a vicarului apostat zice:

„Noi încă aflăm (cu „Dreptatea”. — R. Trib.), că întreagă vorbirea „de program” nu conține nici un program politic, căci a declarat, că ești aderent al partidului liberal de azi, aceasta încă nu va se zică a desvolta un program politic”.

Încolo „Telegraful” spune, că după părerea sa, ce ar fi putut lipsi din vorbirea de „program”. Dar' mai bine să lăsăm *Telegraful* să grăiască. El zice:

„Nu pentru a ne ocupa cu persoana candidatului de deputat scriem aceste, ci pentru-ca să ne exprimăm mahnirea noastră pentru unele enunțăriuni, cari puteau lipsi din cuvântarea aceasta, fără ca domnul candidat să cadă în disgrația partidului liberal”. (Red.).

„Puteau lipsi din vorbire laudele aduse regimului Tisza. A fost o puternică stâncă regimul de ani 15 al fostului ministru Tisza, așa a zis părintele vicar Goldiș, și de aceea stâncă sau răsfărâ valurile, atât cele din lăuntru, cât și cele din afară”.

„Sub era Tisza sau dat cele mai crâncene lovituri națiunii române, și în special și bisericii noastre ortodoxe române. A lădă fără de nici un incident (dar' cu „incident”? R. Trib.) fără de nici o genare ceea eră a zdrobitorului de naționalități, însemnează a lovi în față națiunea română și biserica, cari nu au destule cuvinte se postă din destul condamna ceea afurisită eră, din care a crescut așa de puternic șovinismul de azi”.

„Puteau lipsi din vorbirea domnului candidat de deputat lauda adusă legilor politice-bisericești”.

Adecă și asta „putea lipsi din cuvântarea vicarului” — „putea lipsi” —

„Domnul ales deputat — el „Telegraful” — atât în sinodul diecesului, cât și în congresul nostru național, a votat contra acelor. Guvernul acum se prezintă (se „prezintă”) dar' poate-că nu „e”? Red. „Trib.” ca o palmă dată bisericii. Și se ne ierte părintele vicar dela Oradea-mare, dar' biserica nu trebuie să o insulte sub nici o condițiune”.

Auziți d-voastră, nu „trebuia”...! Nu că „nu-i iertat, nu-i permis să o insulte”, ci „nu trebuia...! Într'adevăr „T.” nu „trebuia” să scrie așa!

„Telegrafului” și-a „bătut la ochi”, că „Preacuvioșia Sa” s'a dat „legat pe mâinile guvernului liberal” zicând: „Sub nici o impregiurare nu mă voi desbina de cătră el”. Și, mă rog, pot obveni lucruri, cari să se lească pe alesul deputat, ca să se desbina (Dar' ce pagubă ar fi de s'ar desbina? Red. „Trib.”) de partidul liberal”.

De pildă „punem cazul, că guvernul inițiază vre-o nouă lege, care vatemă interesele bisericii”. Ce face atunci Goldiș?

„În un asemenea cas — răspunde *Telegraful* cu toată serioșitatea unui organ, care „nu cade în necuviință” — „Preacuvioșia Sa cu greu (l auziți: cu greu! Red. „Trib.”) va putea lua pozițiune contra bisericii sale, contra arhierilor”. (!! Red. „Trib.”)

Câtă naivitate — sau cum să-i zicem?! Adecă Goldiș, care a luat deja pozițiune în contra bisericii și a arhierilor, desmițându-se pe sine însuși, renegându-și votul dat în sinod și în congres, acest Goldiș, care și-a călcat deja cuvântul, acest apostat „cu greu va putea lua pozițiune contra”...??

Doar' a luat-o deja, ce să mai ție?

„Părerea noastră e — continuă „T.” — că toate acestea puteau lipsi din cuvântarea părintelui vicar Goldiș *fără-ca ea se pierdă din valoare* înaintea alegătorilor și înaintea corifeilor din partida liberală”.

Vedeți câtă bunăvoință din partea „Telegrafului” față de Prea — Preacuvioșia Sa!

Și cu toate acestea „T.” mai aruncă în urmă vorba: „Noi... cu tărie vom reprobă pe toți fiii bisericii noastre, cari ...se pun în conflict cu biserica”.

Bine, dar' când? unde și cum se va face această reprobare „cu tărie”? Pentru-că articolul acesta al *Telegrafului* e o reprobare așade slabă, încât „se prezentează” mai mult ca o aprobare indirectă, mai mult ca

FOIȚA „TRIBUNEI”.

STEELE.

Stelelor le-am zis aseară:

„Tristă, tristă vi-i scilpirea
Ce din neagra adăncime
Ne atinge blând privirea.

Par'că sus în cer se mișcă
Alb convoiu de 'nmormântare
Stele — fără șir — drept facile
Poartă palide fecioare.

„Voi, în loc de raze — lacrimi
Ne trimiteți ochilor.
Este rugă plânsul vostru
Ori e graiul unui dor?...

„Stele ce-ați scilpit 'nainte
De-a fi oamenii și zei,
Nu mai plângeți...” Eară una
Zise 'n tremurul scântei:

„Sântem singure, stinghere...
Steua ce 'mi-o crezi vecină
E departe, prea departe
Ca să-mi soarbă din lumină;

„Altei lumi dăm fiecare
Raza strălucirii noastre,
Fiecare 'n altă parte
Piere-n spațiile albastre”.

„O! pricep... am zis eu stelei —
Cât de bine ni te-asămeni!
Plânsul tău etern răsună
Și în suflete de oameni.

„Fiecare-arzând de dorul
Sufletului de aproape,
Singur plânge până vine
Noaptea-n umbră să-l îngroape”.

ARIPILE.

O, cerule ești martor: copil fără de minte,
Cerut-am dela tine aripi, și plin de fală
De jos zoriam cu dorul spre boia ideală,
Făr' să m'ating de pacea măririi tale sfinte.

Ca, gândul în durere, ca floarea pe morminte
În strîmtă atmosferă muriam de 'nădușeală.
Au nu ne chemi tu însuși?... Ne 'mbii la
Indrăzneală

Cu-albastrul fără margini, c'un zîmbet de
părinte.

Dar' azi, când stors de vlagă te recunosc
prea mare

Ca să încapi în mintea ființei muritoare,
De ce nu-mi curmi pedeapsa, o cer răsbunător?...

Ce ânger, vrând să-și ridă de rîvna mea înaltă
Mi-a prins aripi enorme care-n vîzduh mă
saltă

Și pe pămînt mă leagă cu greutatea lor?...
Trad. de A. Steuerman. Sully Prudhomme.

Un nou dicționar al limbii române.

Sibiu, August 1896.

În momentul când micile principate dunărene dăduse naștere României moderne și reședința voievodului Valachiei fusese înălțată în capitala țării, Bucureștilor e așadar incontestabil. În acest scop s'a înființat Liga cu secțiunile ei. Ungurii și Moldovii Gergely ved în ea un cuib de agitațiune daco-română, în fond ea e rezultat firesc al principului, care face ca o națiune să se cultive în limba ei. În giurul acestei unități culturale însă până acum s'a făcut mai multă vorbă decât fapte. Românii din Austro-Ungaria, izolați de curentul modern al culturii din România, persistă a avea o terminologie „sui generis” nu numai științifică, dar și usuală. Întelegem, că acum 20—30 de ani traducătorul român al legilor și texturilor ungurești, neavînd la îndemână termini corespunzători, a tradus d. e. „hagyatéka” cu lăsamént, „bizottságot kiküld” cu exmíte o comisie etc. Ceea-ce nu se poate înțelege e, că astăzi, când limba română posedă termeni echivalenți, cei cari după calapodul unguresc se întitulează „inteligentă” (értelmiség*) nu se lasă de acele cuvinte, cari sînt niște miserabile copii ungurești și contrare limbii noastre.

Dacă nu mă înșel sînt primul care am formulat în scris principul, că: „limba literară e cea vorbită în București, întrucât ea e consacrată de scriitorii și oratorii recunoscuți ai națiunii”. Nu mi-s'a părut lucru grozav să afirm aceasta, căci aveam convingerea, că un Hășdeu, un Maiorescu au într'un

*) Intelligența nu e monopolul societății culte și adesea țărani sînt superiori în această privință cărturarilor.

Ardealul nu mai e inițiator, ci inițiat; România înapoiază ceea-ce a primit. Aceasta e un drept și o datorință. Misiunea culturală a Bucureștilor e așadar incontestabilă. În acest scop s'a înființat Liga cu secțiunile ei. Ungurii și Moldovii Gergely ved în ea un cuib de agitațiune daco-română, în fond ea e rezultat firesc al principului, care face ca o națiune să se cultive în limba ei. În giurul acestei unități culturale însă până acum s'a făcut mai multă vorbă decât fapte. Românii din Austro-Ungaria, izolați de curentul modern al culturii din România, persistă a avea o terminologie „sui generis” nu numai științifică, dar și usuală. Întelegem, că acum 20—30 de ani traducătorul român al legilor și texturilor ungurești, neavînd la îndemână termini corespunzători, a tradus d. e. „hagyatéka” cu lăsamént, „bizottságot kiküld” cu exmíte o comisie etc. Ceea-ce nu se poate înțelege e, că astăzi, când limba română posedă termeni echivalenți, cei cari după calapodul unguresc se întitulează „inteligentă” (értelmiség*) nu se lasă de acele cuvinte, cari sînt niște miserabile copii ungurești și contrare limbii noastre.

Dacă nu mă înșel sînt primul care am formulat în scris principul, că: „limba literară e cea vorbită în București, întrucât ea e consacrată de scriitorii și oratorii recunoscuți ai națiunii”. Nu mi-s'a părut lucru grozav să afirm aceasta, căci aveam convingerea, că un Hășdeu, un Maiorescu au într'un

*) Intelligența nu e monopolul societății culte și adesea țărani sînt superiori în această privință cărturarilor.

grad mai eminent sentimentul geniului limbii, decât cutare „inteligent” din oare-care orășel de provincie de dincoace de Carpați, că, într'un cuvînt, atmosfera capitalei unde conferențele Ateneului, disertațiunile Academiei, dezbaterile parlamentare, cursurile universității dau loc zilnic la discuțiunea ideilor de o ordine mai înaltă, e mai potrivită pentru astfel de aprecieri, decât atmosfera unei casine române din Ardeal. Dar' lucrul naibii: „habent sua fata libelli”, mica mea broșură mi-a atras o furtună de protestări, fusei acuzat de extravagantă, de exclusivism.

Cu riscul de a fi primit de compatrioții mei de maniac în prada unor idei fixe de categorie filologică, susțin și repet cele afirmate atunci. Cu plăcere am văzut aparițiunea „Dicționarului universal al limbii române” de Dr. L. Șăineanu, eminentul autor al „Semasologiei limbii române”. Acest dicționar e aproape o completă nomenclatură de cuvinte, cari se pot azi întrebuița într'o bună scriere și e urmat de un vocabular terminologic de știință, arte și meserii, de note biografice, istorice și geografice, totul luat din izvoare sigure și controlate. În orice cas această carte, cu reserva cătorva franțuzisme pe care le mai tolerează unii scriitori din România, va umple un gol simțitor în biblioteca literaturii noastre, până când Academia-Română cu competența ei indiscutabilă nu ne va spune ultimul cuvînt în această materie.

Dr. A. Șulț-Carpenișanu.

dați afară între lovituri de bastoane și ghiozduri.

Vorbind mai departe despre justiție în Austria, expune următorul cas foarte bine ales: „Un Jidan, Mozes Ritter din Galiția, după ce a desonorat o servitoare a sa, a omorât-o. Lucrul a ajuns la proces, Jidanul a fost unanim condamnat de curtea cu jurați (Schwurgericht). Curtea de casații însă a nulificat condamnarea. Aceasta s'a repetat de 3-ori după o altă. Stând lucrul astfel, a venit la Viena o deputațiune la ministrul de justiție. Resultatul a fost, că de frica unei prigoniri generale a Jidanilor din Galiția, procesul a fost anulat, Jidanul însă n'a fost pedepsit“.

După această introducere, vorbitorul trece la temă și începe astfel: „Când un popor imigrează într-o țară locuită de alt popor, istoria admite numai două cazuri: sau ajunge lucrul la o luptă grozavă, sau poporul imigrant se acomodează poporului bășinaș. Numai un singur popor nu s'a asimilat niciodată, ci a rămas un popor deosebit de poporul bășinaș și și-a format stat în stat. În decursul secolilor unele popoare de o cultură înaltă au dispărut fără de a lăsa urme după sine, Jidanii din contră au rămas în decurs de mii de ani tot aceia, și cu toate prigonirile și isgonirile repetate, au imigrat din nou și joacă rolul de conducător, ca și mai înainte. Din Viena au fost alungați până acum de 17-ori“. Vorbind mai departe despre caracterul Jidanilor, zice: „Pentru Jidani principiul de naționalitate sau religie n'are nici o valoare, principiul lor este interesul. Acest principiu întărește pe Jidan. Nu mai puțin contribuie la aceasta chiar ura față de tot, ce nu e jidovesc“.

După acestea vorbitorul se folosește de date istorice pentru de a arăta, cum știu Jidanii să falsifice istoria. E caracteristic, că în toate cărțile de istorie scrise de Jidani sau de filosemiți, se spune, că Jidanii ar fi urmărit din cauza religiei. Acesta e cel mai mare neadevăr. Dr. Lueger în vorbire sa s'a ocupat mai mult cu chestiunea aceasta. Schneider trecând la obiect, combate cele comunicate de Josephus Flavius despre Jidani, cu următoarele cuvinte: „Flavius scrie, că în Ierusalim ar fi locuit două milioane de oameni, cari s'ar fi apărut până la cele din urmă, contra trupelor, ce-i prigonau. Aceasta nu-i adevărat, ceea-ce s'a dovedit după măsurarea resturilor Ierusalimului rămase până astăzi, cari n'au putut cuprinde în sine un număr așa mare de oameni. Isoarele folosite de Flavius, le-a luat el dela Jidani“. Între alte multe falsificări de felul acesta, amintește Schneider și următorul cas: „Revoluțiunea franceză este reprezentată ca o răscoală a claselor de jos, însă nu aflăm nici căiri urmă, că Jidanii au jucat rol principal la înscenarea revoluțiunii, ceea-ce corăspunde adevărului. Ei au luat parte intensivă la revoluțiune, pentru-că voiau prin aceasta să-și câștige emancipațiunea. Dar nu numai în revoluțiunea franceză, ci în ori-care revoluțiune Jidanii joacă rol principal, pentru-că ei profită de acolo. Emancipațiunea Jidanilor în Viena a fost introdusă de părinții nostri în 1848 și astăzi stă Viena în mâinile Jidanilor“. Aici urmează date statistice asupra procentelor de Jidani aflați în Viena.

Despre încreștinarea Jidanilor zice: „Jidanul chiar dacă se botează, tot Jidan rămâne, pentru-că el nu se botează, decât ca să poată face gheșefte mai grase“. După acestea scoțând un pachet de cărți jidovești, continuă: „La noi în Austria și peste tot cărțile jidovești se aproabă din partea ministrilor, fără de a cerceta mărșavul conținut al acestor cărți. Nenumărate pasaje au fost traduse din cărți jidovești și puse sub acuză. Între pasagele de felul acesta, s'a aflat unul, în care se spun următoarele: „numai acela e om, care știe să facă pe plac Jidanilor“. Într-alt loc se zice: cine nu-i Jidan, nu e om, și acela trebuie să fie tractat ca un animal. Când Jidanii noui nu ne recunosc drepturi omenești, de ce să nu pretindem noi aceeași, și noi să ne considerăm de oameni, ear' pe Jidani de neoaameni, de animale. Parola mea este, și aceasta trebuie să fie parola fiecărui antisemit: Om sau Jidan — Jidan sau om“.

Cu aceste cuvinte și-a încheiat Schneider vorbirea. Aplauzele, strigătele de „hoch“ și repetarea parolei lui Schneider făceau un șgomet îngrozitor. Făcându-se carăși liniște, Wennig predă cuvântul lui Lueger.

Vorbirea lui Schneider.

Temă, despre care voia să vorbească Schneider, poartă titlul: *Falsificarea istoriei și amăgirea opiniei publice prin Jidani*. După șgometoase aplauze, Schneider își începe vorbirea. În introducere spune, cum ziarul social-democrat *Münchener Post* îl numește pe Schneider — pe baza cuvintelor unui membru din Reichsrathul din Viena — „Stampilienonkel“ (falsificator de stampile). El continuă: „Această acuză a ridicat-o asupra mea în anul 1891 în Reiherath un fost antisemit, care mai târziu a fost cumpărat de Jidani. Constituindu-se o comisiune, care avea să studieze chestiunea, comisiunea aceasta a declarat acuză de nebazată. Dar nu e aceasta singurul cas, că el este calomniat din partea diferiților ziariști; ar putea cita nenumărate cazuri de felul acesta“. Trebuie să observ, că Schneider a fost întrerupt în vorbirea lui de mai multe-ori, de câte un Jidan obraznic, pe care îl mânca pielea. Nu-i vorba, că au și aflat, ce au căutat: toți au fost

numai

Monastir.

dat la timpul

anul actual ar fi

din Monastir. Zi-

acel fapt și au sus-

decât de o strămutare

casă în alta.

asertiuni punem urm-

articol, asupra situației în

în nrul dela 10 Aug. al zia-

ne Zeitung din München:

re, în timpurile din urmă România

ia au fost descurajată, jumătate

le lor au fost lăsate să piară, pen-

dependența bisericii lor nu s'a făcut

ic, ba chiar și consularul din Mo-

stir, capitala românismului (în Ma-

cedonia) a fost suspendat (aufgehoben)“.

Cum quadrează „strămătarea“ foilor gu-

vernamentale din București, cu „suspendarea“

ziarului din München, care, cum vom vedea

mâne, tractează chestiunea tocmai în favoarea

Românilor. Însemnăm, că articolul din *Allg.*

Zeitung e datat din — Viena.

„Telegraful“ și „Pester Lloyd“.

În numărul seu cel mai nou de azi, „Tele-

graful Român“ reproduce la primul loc un

articol din *Alkotmány*, organul prim al par-

tidului popular, ear' după aceea îndată

reproduce din *Pester Lloyd*, un articol intitulat

„Partidul popular și aliații sei“. Sub

„aliații sei“ organul jidovesc înțelege națio-

nalitățile aliate.

Articolul jidovescului organ, care a

adus osanale „Preacuvioșiei Sale“ vicarului

Goldiș — al „Telegrafului“ — geme de min-

cuni tendențioase, pe cari, curios și semnifi-

cativ, „Telegraful“ așteaptă dela noi să le

desmințim.

„P. L.“ zice de pildă, că alianța națio-

nalităților e în conex cu întemeierea partidu-

lui popular, și că alianța acum nu mai există,

pentru-că Slovaci s'au dat pe partea partidu-

lui popular, pe când Românii și Sârbii

și-au întors spatele, pentru-că s' „acatolici“.

Minciuni de acestea n'au lipsă de desmințire,

și „T. R.“ dacă cetește ziarele românești,

măcar „Tribuna“, „putea“ să-și cruțe spațiul

umplut cu minciunile tendențioase ale lui

„P. L.“ și să-l dedice mai bine unui articol

în contra „Preacuvioșiei Sale“.

Lueger în München.

— Raport special al „Tribunei“ —

München, 11 August n.

(Continuarea ra. ortului de ieri).

La 8 ore și 3/4, au apărut în sală mem-

brii partidei antisemite de aici, în frunte cu

oaspeții lor vienezi. Strigătele de „hoch“ de-

veniau tot mai puternice. Dela ușe s'au

auzit cele dintău strigăte, cari s'au extins

succesiv peste toată sala — cum se măresc

unde, dacă arunci o peatră într'un loc. Sala,

care cuprindea peste 5000 de persoane, era

asa de plină, încât foarte încet au putut în-

ta președintele partidei antisemite de aici

și oaspeții vienezi. Sala voia de strigăte.

Abia după vre-o 5 minute, îi succese preș-

edintelui partidei, Ludwig Wennig să facă

liniște. Acesta, el este totodată editorul zia-

riului antisemit de aici „Deutsches Volksblatt“,

a fost 3 luni închis pentru vătămarea de

onoare comisă față de un Jidan de aici.

În cuvântul de deschidere, Wennig mul-

țumește celor prezenți pentru entusiasmul,

cu care acestia au primit apelul partidei an-

tisemite. Declarând convenirea de deschisă,

predă cuvântul lui Lueger. Acesta însă roagă

pe colegul seu Schneider să iee mai în-

tău el cuvântul.

Vorbirea lui Schneider.

Temă, despre care voia să vorbească

Schneider, poartă titlul: *Falsificarea istoriei*

și amăgirea opiniei publice prin Jidani.

După șgometoase aplauze, Schneider își

începe vorbirea. În introducere spune, cum

ziarul social-democrat *Münchener Post* îl nu-

mește pe Schneider — pe baza cuvintelor

unui membru din Reichsrathul din Viena —

„Stampilienonkel“ (falsificator de stampile).

El continuă: „Această acuză a ridicat-o asu-

pra mea în anul 1891 în Reiherath un fost

antisemit, care mai târziu a fost cumpărat de

Jidani. Constituindu-se o comisiune, care

avea să studieze chestiunea, comisiunea acestă

a declarat acuză de nebazată. Dar nu e

aceasta singurul cas, că el este calomniat din

partea diferiților ziariști; ar putea cita nenu-

mărate cazuri de felul acesta“. Trebuie să

observ, că Schneider a fost întrerupt în vor-

birea lui de mai multe-ori, de câte un Jidan

obraznic, pe care îl mânca pielea. Nu-i

vorba, că au și aflat, ce au căutat: toți au fost

numai

Monastir.

dat la timpul

anul actual ar fi

din Monastir. Zi-

acel fapt și au sus-

decât de o strămutare

casă în alta.

asertiuni punem urm-

articol, asupra situației în

în nrul dela 10 Aug. al zia-

ne Zeitung din München:

re, în timpurile din urmă România

ia au fost descurajată, jumătate

le lor au fost lăsate să piară, pen-

dependența bisericii lor nu s'a făcut

ic, ba chiar și consularul din Mo-

stir, capitala românismului (în Ma-

cedonia) a fost suspendat (aufgehoben)“.

Cum quadrează „strămătarea“ foilor gu-

vernamentale din București, cu „suspendarea“

ziarului din München, care, cum vom vedea

mâne, tractează chestiunea tocmai în favoarea

Românilor. Însemnăm, că articolul din *Allg.*

Zeitung e datat din — Viena.

„Telegraful“ și „Pester Lloyd“.

În numărul seu cel mai nou de azi, „Tele-

graful Român“ reproduce la primul loc un

articol din *Alkotmány*, organul prim al par-

tidului popular, ear' după aceea îndată

reproduce din *Pester Lloyd*, un articol intitulat

„Partidul popular și aliații sei“. Sub

„aliații sei“ organul jidovesc înțelege națio-

nalitățile aliate.

Articolul jidovescului organ, care a

adus osanale „Preacuvioșiei Sale“ vicarului

Goldiș — al „Telegrafului“ — geme de min-

cuni tendențioase, pe cari, curios și semnifi-

cativ, „Telegraful“ așteaptă dela noi să le

desmințim.

„P. L.“ zice de pildă, că alianța națio-

nalităților e în conex cu întemeierea partidu-

lui popular, și că alianța acum nu mai există,

pentru-că Slovaci s'au dat pe partea partidu-

lui popular, pe când Românii și Sârbii

și-au întors spatele, pentru-că s' „acatolici“.

Minciuni de acestea n'au lipsă de desmințire,

și „T. R.“ dacă cetește ziarele românești,

măcar „Tribuna“, „putea“ să-și cruțe spațiul

umplut cu minciunile tendențioase ale lui

„P. L.“ și să-l dedice mai bine unui articol

în contra „Preacuvioșiei Sale“.

Lueger în München.

— Raport special al „Tribunei“ —

München, 11 August n.

(Continuarea ra. ortului de ieri).

La 8 ore și 3/4, au apărut în sală mem-

brii partidei antisemite de aici, în frunte cu

oaspeții lor vienezi. Strigătele de „hoch“ de-

veniau tot mai puternice. Dela ușe s'au

auzit cele dintău strigăte, cari s'au extins

succesiv peste toată sala — cum se măresc

unde, dacă arunci o peatră într'un loc. Sala,

care cuprindea peste 5000 de persoane, era

asa de plină, încât foarte încet au putut în-

ta președintele partidei antisemite de aici

și oaspeții vienezi. Sala voia de strigăte.

Abia după vre-o 5 minute, îi succese preș-

edintelui partidei, Ludwig Wennig să facă

liniște. Acesta, el este totodată editorul zia-

riului antisemit de aici „Deutsches Volksblatt“,

a fost 3 luni închis pentru vătămarea de

onoare comisă față de un Jidan de aici.

În cuvântul de deschidere, Wennig mul-

țumește celor prezenți pentru entusiasmul,

cu care acestia au primit apelul partidei an-

tisemite. Declarând convenirea de deschisă,

predă cuvântul lui Lueger. Acesta însă roagă

pe colegul seu Schneider să iee mai în-

tău el cuvântul.

Vorbirea lui Schneider.

Temă, despre care voia să vorbească

Schneider, poartă titlul: *Falsificarea istoriei*

și amăgirea opiniei publice prin Jidani.

După șgometoase aplauze, Schneider își

începe vorbirea. În introducere spune, cum

ziarul social-democrat *Münchener Post* îl nu-

mește pe Schneider — pe baza cuvintelor

unui membru din Reichsrathul din Viena —

„Stampilienonkel“ (falsificator de stampile).

El continuă: „Această acuză a ridicat-o asu-

pra mea în anul 1891 în Reiherath un fost

antisemit, care mai târziu a fost cumpărat de

Jidani. Constituindu-se o comisiune, care

avea să studieze chestiunea, comisiunea acestă

a declarat acuză de nebazată. Dar nu e

aceasta singurul cas, că el este calomniat din

partea diferiților ziariști; ar putea cita nenu-

mărate cazuri de felul acesta“. Trebuie să

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ
de
Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de
Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Un student universitar german din Lipsca, cu bune atestate, caută dela 1 August

un post de institutor

de limba germană, eventual engleză, latină, greacă, franceză, în vre-o familie. Pricepe și românește.

A se adresa la Redacțiunea acestei foi.

[1953] 1—2

Un tinăr român,

fiul unui proprietar mare, care are studii academice, caută

[1951] 2—2

un loc de practicant,

la vre-o mare moșie în România.

Ofertele a se adresa la

Administrația „Tribunei”.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr'un circular special.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

ȘI

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

ÎN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșiciei udului și ale organelor respiratoare** etc.

[1739] 21—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu ajunse în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei”.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI”,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu **preț redus**. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opul întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc”.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română străine* prin originea sau forma lor, precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu. București 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Othello, novelă de Wilh. Hauf, traducere. 81 pagini numai 10 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrire al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagini numai 10 cr.

Criticele „istorice” ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892. 22 pagini 5 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891. 44 pag. numai 20 cr.

Aotele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 84 pag. numai 20 cr.

Tesaur de Monumente istorice, atât din vechiu tipărite cât și manuscrise, cea mai mare parte străine, adunate, publicate cu prefațe și note ilustrate de A. Papin Ilarianu. (Tomul II. și III.) București 1864 à 1 fl. 50 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefeți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrirea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Caiu Corneliu Tacit, traduse de Gavril I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după încetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui George Barițiu, redact. „Observatorului”, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertrac-tarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.